

Dosarul nr. 2r-94/2022
2-18207142-01-2r-10022022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (A. Brăgaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Panov, I. Țurcan, L. Pruteanu)
Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (Sv. Filincova, G. Stratulat, Iu. Bejenaru)
Instanța de revizuire: Curtea de Apel Chișinău (A. Panov, I. Țurcan, L. Prutean)

D E C I Z I E

02 martie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând recursurile declarate de către Ian Rîbac și Societatea Comercială „Exligro” Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiuni împotriva lui Purice Lilian, Purice Liliana, Agentul de Asigurare „Exasig Prim” Societate cu Răspundere Limitată, Societatea Comercială „Exligro” Societate cu Răspundere Limitată, Societatea Comercială „Anticlea” Societate cu Răspundere Limitată și Brokerul de asigurare-reasigurare „Exclusiv Broker” Societate cu Răspundere Limitată, intervenient accesoriu Societatea Comercială „Conscom Exclusiv” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea în mod solidar a dobânzii de întârziere,

împotriva încheierii din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse ca inadmisibile cererile de revizuire depuse de Societatea Comercială „Exligro” Societate cu Răspundere Limitată și Ian Rîbac împotriva deciziei din 26 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 17 decembrie 2018, BC „Moldova-Agroindbank” SA a depus cerere de chemare în judecată, concretizată pe parcurs, împotriva lui Purice Lilian, Purice Liliana, Agentul de Asigurare „Exasig Prim” SRL, SC „Exligro” SRL, SC „Anticlea” SRL și Brokerul de asigurare-reasigurare „Exclusiv Broker” SRL, intervenient accesoriu SC „Conscom Exclusiv” SRL, cu privire la încasarea în mod solidar a dobânzii de întârziere în sumă de 87 657,17 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată compuse din plata taxei de stat în mărime de 3 000 de lei.

Prin hotărârea din 19 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată depusă de BC „Moldova-Agroindbank” SA a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 26 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de BC „Moldova-Agroindbank” SA și s-a casat hotărârea din 19 decembrie

2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei hotărâri noi prin care a fost admisă integral cererea de chemare în judecată depusă BC „Moldova-Agroindbank” SA împotriva lui Purice Lilian, Purice Liliana, Agentul de Asigurare „Exasig Prim” SRL, SC „Exligno” SRL, SC „Anticlea” SRL și Brokerul de asigurare-reasigurare „Exclusiv Broker” SRL, intervenient accesoriu SC „Conscom Exclusiv” SRL cu privire la încasarea dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a încasat în mod solidar de la Purice Lilian, Purice Liliana, SC „Exligno” SRL, Agentul de Asigurare „Exasig Prim” SRL, SC „Anticlea” SRL și Brokerul de asigurare-reasigurare „Exclusiv Broker” SRL în beneficiul BC „Moldova-Agroindbank” SA, dobânda de întârziere în sumă de 87 657,17 de lei și taxa de stat achitată la depunerea cererii de apel în suma de 1 972,29 de lei.

Prin încheierea din 30 iunie 2021 a Curții Supreme de Justiție, s-a declarat inadmisibil recursul depus de avocatul Roman Doroftei în interesele SC „Exligno” SRL.

La 12 iulie 2021, SC „Exligno” SRL a înaintat cerere de revizuire în temeiul art. 449 lit. b), c) din Codul de procedură civilă împotriva deciziei din 26 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău prin care a solicitat casarea integrală a deciziei din 26 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu trimiterea cauzei la rejudecare.

La 29 iulie 2021, Ian Rîbac a înaintat cerere de revizuire în temeiul art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă împotriva deciziei din 26 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău prin care a solicitat casarea integrală a deciziei din 26 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu trimiterea cauzei la rejudecare.

Prin încheierea din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse ca inadmisibile cererile de revizuire depuse de SC „Exligno” SRL și Ian Rîbac împotriva deciziei din 26 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

La 05 ianuarie 2022, Ian Rîbac a declarat recurs împotriva încheierii din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea integrală a încheierii din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de fond.

În motivarea recursului, recurentul a reiterat motivele din cererea de revizuire și a indicat că instanțele ierarhic inferioare au emis hotărâri cu privire la drepturile sale fără să fi fost implicat în proces or, este fondatorul și administratorul al SC „Exligno” SRL, fapt ascuns de Purice Lilian și BC „Moldova Agroindbank” SA.

Recurentul consideră că, urma a fi atras în proces din motiv că dânsul era proprietar al acestei companii și urma să semneze actele cu BC „Moldova Agroindbank” SA. Or, BC „Moldova Agroindbank” SA eludând normele legale și în scopul de a induce instanța în eroare nu a comunicat aceste aspecte, indicându-l pe Purice Lilian, fapt care a dus la emiterea unei decizii arbitrare și superficiale cu încălcarea drepturilor sale legale. Astfel, au fost încălcate drepturile fundamentale de acces la justiție, la judecarea cererii în mod imparțial și în termen rezonabil. Drepturi și valori acordate justițiabililor și protejate, atât prin acte interne, cât și internaționale or, în situația creată iau fost lezate principiile fundamentale consacrate în Constituție, Codul de procedură civilă și art. 6 CEDO.

La 05 ianuarie 2022, SC „Exligno” SRL a declarat recurs împotriva încheierii din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea integrală a încheierii din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului, recurentul a reiterat motivele din cererea de revizuire, indicând drept temei de revizuire prevederile art. 449 lit. b), c) din Codul de procedură civilă.

Recurentul a menționat că, instanța de fond nu a asigurat citarea legală a pârâtei, conform prevederilor art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Mai mult, odată cu examinarea cererii de revizuire au fost stabilite înscrisuri noi-apărute și neverificate anterior de instanțele de judecată. Or, potrivit contractului de vânzare-cumpărare în calitate de nou fondator a fost Ian Rîbac. Cu toate acestea actele pentru BC „Moldova Agroindbank” SA au fost semnate de Purice Lilian.

Reieșind din cele expuse, consideră aplicabile prevederile art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, pentru revizuirea unei hotărâri, astfel încât calea de atac exercitată să fie admisă. Consideră că Ian Rîbac urma să fie atras în proces din motiv că era proprietarul acestei companii. Or, BC „Moldova Agroindbank” SA eludând normele legale și în scopul de a induce instanța în eroare nu a comunicat aceste aspecte, indicându-l pe Purice Lilian, fapt care a dus la emiterea unei decizii arbitrară și superficiale, cu încălcarea drepturilor legale a lui Ian Rîbac. În asemenea circumstanțe, lui Ian Rîbac fiindu-i încălcate drepturile fundamentale de acces la justiție, la judecarea cererii în mod imparțial și în termen rezonabil.

Recurentul a reiterat că, soluția instanței de recurs este incertă, confuză și divergentă, care contrar obligațiilor sale pozitive în sensul art. 9 din Codul de procedură civilă, nu a luat toate măsurile procedurale pentru buna desfășurare a procesului, pronunțând o încheiere lipsită de putere de convingere, ce impune anularea încheierii și rejudecarea în fond a cauzei de către Curtea de Apel Chișinău. Mai mult, instanța de judecată a motivat doar sumar hotărârea sa, fără să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și s-a rezumat doar la probarea concluziilor intimății.

La 10 februarie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților pentru notificare copia recursurilor depuse de către Ian Rîbac și SC „Exligro” SRL împotriva încheierii din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău. Însă, până la examinarea recursurilor, intimații nu au făcut uz de dreptul lor procedural și nu au depus referințe prin care să-și expună poziția procesuală pe marginea criticilor formulate în recurs.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Încheierea Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 25 noiembrie 2021.

Conform scrisorii de comunicare a actului procedural, încheierea din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru notificare participanților la proces la 10 decembrie 2021 (f.d. 150, vol. II), însă careva date despre recepționarea încheierii de către recurenți, la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, recursurile declarate la 05 ianuarie 2022, sunt în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile urmează a fi respinse, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele motive.

Conform art. 449 lit. b) și lit. c) din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei; instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Potrivit art. 450 lit. b) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele sau faptele esențiale ale cauzei care nu i-au fost și nu puteau să-i fie cunoscute anterior, dar nu mai târziu de 5 ani de la data rămânerii irevocabile a hotărârii, încheierii sau deciziei – în cazul prevăzut la art. 449 lit. b).

Din dispozițiile art. 451 alin. (1) din Codul de procedură civilă, rezultă că cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

În conformitate cu art. 452 alin. (2) din Codul de procedură civilă, dezbaterile sunt limitate la admisibilitatea revizuirii și la faptele pe care se întemeiază.

Astfel, la 12 iulie 2021, SC „Exligro” SRL a înaintat cerere de revizuire în temeiul art. 449 lit. b), c) din Codul de procedură civilă împotriva deciziei din 26 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău prin care a solicitat casarea integrală a deciziei instanței de apel și a încheierii din 30 iunie 2021 a Curții Supreme de Justiție cu rejudecarea cauzei (f.d. 123-132, vol. II).

La 29 iulie 2021, Ian Rîbac a înaintat cerere de revizuire în temeiul art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă împotriva deciziei din 26 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d.133-137, vol.II).

Prin încheierea din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse ca inadmisibile cererile de revizuire depuse de SC „Exligro” SRL și Ian Rîbac împotriva deciziei din 26 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d.143-149, vol. II).

Colegiul reiterează că prin cererile de revizuire depuse în temeiul art. 449 lit. b), c) din Codul de procedură civilă, de SC „Exligro” SRL și Ian Rîbac împotriva deciziei din 26 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în esență, s-a invocat că potrivit contractului de vânzare-cumpărare în calitate de nou fondator a fost Ian Rîbac. Cu toate acestea, actele pentru BC „Moldova Agroindbank” SA au fost semnate de către Purice Lilian. Astfel, urma ca Ian Rîbac să fie atras în proces, din motiv că dânsul era proprietar al acestei companii și în asemenea circumstanțe, lui Ian Rîbac iau fost încălcate drepturile fundamentale de acces la justiție.

Totodată, SC „Exligro” SRL a menționat că, instanța de fond nu a asigurat citarea legală a părâtei, conform prevederilor art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În context, Colegiul notează că, potrivit art. 75 alin. (2) din Codul de procedură civilă, procesele persoanelor juridice se susțin în instanță de judecată de către organele lor de administrare, care acționează în limitele împuternicirilor atribuite prin lege, prin alte acte normative sau prin actele lor de constituire, precum și de către alți angajați împuterniciți ai persoanei juridice, de către avocați sau avocați stagiați.

Potrivit prevederilor art. 107 din Codul de procedură civilă, schimbarea adresei sau a avocatului pe parcursul procesului dacă își schimbă domiciliul sau sediul după pornirea procesului, partea sau reprezentantul ei este obligat să comunice instanței noua adresă. În lipsa unei astfel de comunicări, citația sau înștiințarea se trimite la ultima adresă cunoscută instanței și se consideră recepționată chiar dacă destinatarul nu mai locuiește sau nu își are sediul acolo.

Partea este obligată să informeze instanța, nu mai târziu de 3 zile până la data ședinței de judecată, despre angajarea unui avocat, schimbarea sau renunțarea la serviciile avocatului, prezentând instanței datele de contact ale noului avocat, inclusiv adresa electronică a acestuia.

Astfel, Colegiul constată că, instanța de revizuire întemeiat a reținut că procedura de citare a participanților la proces în instanța de fond a fost respectată or, după cum denotă actele cauzei, interesele SC „Exligro” SRL au fost reprezentate de avocatul Valentin Ciuric, în baza mandatului nr. 1393159 din 09 aprilie 2019 (f.d. 66, vol. I), iar faptul că reprezentantul SC „Exligro” SRL nu s-a prezentat în ședințele de judecată, nu constituie temei de revizuire a unei decizii irevocabile or, avocatul Valentin Ciuric care acționa în interesele SC „Exligro” SRL a fost citat legal la adresa indicată în mandatul avocațional, mun. xxxx, cât și prin poșta electronică, e-mail: [xxxx](#) (f.d. 54, vol.II).

Totodată, potrivit materialelor cauzei, se constată că la examinarea cauzei în instanța de fond, ca anexă la cererea privind ridicarea excepției de tardivitate în temeiul art. 186¹ din Codul de procedură civilă, de către avocatul Valentin Ciuric a fost anexat Extrasul din registrul de stat al persoanelor juridice Nr. 282218 din 27 aprilie 2018 în care este indicată adresa juridică a SC „Exligro” SRL, mun. xxxx (f.d. 72, vol. I), iar potrivit avizelor de recepție nr. DS203584986AS, DS2035849478AS, expediate la adresele indicate, atât avocatul Valentin Ciuric, cât și SC „Exligro” SRL au recepționat citațiile expediate de către instanța de fond (f.d. 233, 235, vol. I).

Colegiul constată că și de către instanța de apel au fost expediate citații, atât în adresa SC „Exligro” SRL, cât și a avocatului Valentin Ciuric, care însă au fost returnate de oficiul poștal cu mențiunea factorului poștal „plecat” (f.d. 29-30, 43-44, vol. II). Astfel, instanța de recurs apreciază ca fiind neîntemeiate argumentele SC „Exligro” SRL precum că instanțele de judecată nu au asigurat citarea legală a părâtei, conform prevederilor art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă or, schimbarea adresei sau a avocatului pe parcursul procesului dacă își schimbă domiciliul sau sediul după pornirea procesului, partea sau reprezentantul ei este obligat să comunice instanței noua adresă. În lipsa unei astfel de comunicări, citația sau înștiințarea se trimite la ultima adresă cunoscută instanței și se consideră recepționată chiar dacă destinatarul nu mai locuiește sau nu își are sediul acolo.

Cât privește argumentele recurentului precum că i-au fost încălcate drepturile fundamentale prin neatragerea sa în proces ca fondator și proprietar al SC „Exligro” SRL, Colegiul reiterează că, instanța de apel just a reținut că SC „Exligro” SRL ca

persoană juridică a fost reprezentată în instanța de judecată de avocatul Valentin Ciuric or, acțiunea a fost înaintată împotriva persoanei juridice.

Astfel, raportând dispozițiile legale enunțate anterior la criticile aduse de revizuenți, Colegiul atestă lipsa unor motive întemeiate care ar putea fi reținute de către instanța de recurs în sensul casării actului judecătoresc contestat. De altfel, argumentele invocate în recursuri nu denotă încălcarea normelor de drept de către instanța de revizuire la examinarea cererii, în situația în care instanța a concluzionat asupra inadmisibilității cererii de revizuire corelând situația de fapt cu prevederile legale.

Concomitent, Colegiul învederează că, revizuirea este o cale de atac de retractare și nu reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecății în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 din Codul de procedură civilă și în interiorul termenului prevăzut de lege.

La fel, aceasta nu necesită rejudecarea cauzei în mod implicit, însă doar ca efect al aditerii cererii de revizuire, ceea ce prezumă existența temeiurilor în acest sens, în caz contrar poate avea loc o ingerință asupra securității raportului juridic.

În cadrul revizuirii nu se verifică legalitatea și temeinicia hotărârii adoptate, însă în baza unor temeiuri strict prevăzute de lege are loc redeschiderea procesului și aceste temeiuri trebuie să fie obiective, reale și legale.

Instanța de recurs reiterează că unul din elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă, între altele, că o soluție definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată (cauza Roșca c. Moldovei, nr. 6276/02, § 24, din 22 martie 2005). Principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de principiul lucrului judecat. Acest principiu insistă asupra faptului, că nici o parte la proces nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri care este definitivă și executorie, chiar în scopul reluării procesului de judecată și o nouă soluționare a cauzei. Or, existența a două păreri asupra aceleiași probleme nu poate servi temei pentru reexaminare. Ca excepție, se face în cazul în care reexaminarea este necesară în temeiul circumstanțelor fundamentale și obligatorii, în caz contrar va constitui incontestabil o încălcare a principiului securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursurile declarate cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se resping recursurile declarate de către Ian Rîbac și Societatea Comercială „Exligro” Societate cu Răspundere Limitată.

Se menține încheierea din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiuni împotriva lui Purice Lilian, Purice Liliana, Agentul de Asigurare „Exasig Prim” Societate cu Răspundere Limitată,

Societatea Comercială „Exligro” Societate cu Răspundere Limitată, Societatea Comercială „Anticlea” Societate cu Răspundere Limitată și Brokerul de asigurare-reasigurare „Exclusiv Broker” Societate cu Răspundere Limitată, intervenient accesoriu Societatea Comercială „Conscom Exclusiv” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea dobânzii de întârziere.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh